

132

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

V. I. NEMȚOV

AL ȘASELEA SIMȚ

EDITATĂ DE REVISTA ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

VLADIMIR NEMȚOV

Trăim într-o epocă în care distanța dintre visurile cele mai fantastice și realitatea cea mai palpabilă se micșorează cu o iuțeală uluitoare.

MAXIM GORKI

AL ȘASELEA SIMȚ

★

CĂI NEVĂZUTE

★

O NOUĂ PIELE

Colecția „Povestiri științifico-fantastice"
Anul VI — Nr. 132

Traducere de F. IONESCU

*Povestirile din această fasciculă fac parte din volumul: **VLADIMIR NEMȚOV**: „Globul de foc", Detghiz, Moscova, 1958*

Coperta-desen: DUMITRU IONESCU

V. I. NEMȚOV

Vladimir Ivanovici Nemțov este inginer, inventator, scriitor și publicist. In anul 1945, la vîrsta de 38 de ani, el a scris prima lui lucrare de anticipație „Căi nevăzute".

Atunci cînd a pornit pe drumul creației literare, scriitorul a fost un om format, cu o mare experiență, acumulată în cadrul diferitelor institute de cercetări. V. I. Nemțov a adus cu sine în literatură nu

numai cunoașterea problemelor de bază, care frămîntă știința din zilele noastre, ci și o mulțime de idei, unele pur fantastice, iar altele care vor putea fi realizate în viitor.

In prima lui carte — „Căi nevăzute" — scriitorul a prezentat activitatea entuziastă a constructorilor de radio. Această carte nu este nici roman, nici nuvelă, ci înmănuncherea unor schițe științifice-artistice, care constituie în literatura sovietică un nou gen.

Odată cu apariția povestirii „Al șaselea simț" (care face parte din volumul intitulat „Despre ce n-a fost"), Vladimir Nemțov îmbrățișează genul științifico-fantastic, care-l va pasiona cel mai mult. Se știe că insectele „se detectează" unele pe altele la distanțe destul de mari, chiar de cîțiva kilometri. Datorită cărui simț, pe care nu-l avem noi, se întîmplă acest lucru? Să fie vorba de un miros foarte fin? — cum presupun unii oameni de știință. Sau insectele comunică între ele prin intermediul unor radiounde? — după cum afirmă Nemțov.

Folosind în mod ingenios ideea de „antenă", autorul povestirii „Al șaselea simț" ne sugerează un mijloc de nimicire a lăcustelor, care sînt atrase de anumite radiounde. Povestirea se termină, dar ideea lui Nemțov merge mai departe. Dacă s-ar găsi acele radiounde care ar putea atrage insectele dăunătoare? Ce-ar fi dacă am putea stîrpi pe întreaga planetă muștele și țînțarii, răspînditorii atîtor boli?

In lucrările lui, Vladimir Nemțov este pătruns de dorința fierbinte de a ajuta oamenii să trăiască mai bine și să-și facă viața mai bogată și mai frumoasă.

In cartea „Trei dorințe", Vladimir Nemțov tratează nu despre probleme din domeniul unui fantastic îndepărtat, ci despre acelea ridicate înaintea tehnicii contemporane și care pot fi rezolvate mai curînd. Autorul scoate în prim plan eroii cărții — oameni sovietici modești, simpli, devotați cauzei pentru care luptă, gata oricînd să-și ajute semenii aflați la nevoie.

„Căi nevăzute", „Despre ce n-a fost" și „Trei dorințe" ne dezvăluie trei laturi ale activității scriitorului: la început Vladimir Nemțov se inspiră exclusiv din viața de toate zilele, apoi visează la descoperiri fantastice care mai devreme ori mai tîrziu ar putea fi realizate, pentru ca, în cele din urmă, revenind la realizările de azi, să caute cu pasiune în ele mlădițele viitorului.

In ultimii ani, V. I. Nemțov a devenit și un cunoscut publicist. In ziarele din U.R.S.S. pot fi întîlnite multe articole ale lui consacrate problemelor privitoare la munca femeilor, la educația tineretului și la gustul oamenilor.

Vladimir Nemțov este un scriitor fecund. In zece ani — din 1945 și pînă în 1955 — el a publicat șapte cărți: romane, povestiri și culegeri de povestiri.

De fiecare dată cînd o lucrare i se reeditează, Vladimir Nemțov o scrie aproape din nou, aducîndu-i multe îmbunătățiri. Aceasta dovedește necontenita dorință a scriitorului de a-și exprima ideile cît mai clar și mai frumos.

V. I. Nemțov a mai scris următoarele cărți: „Adîncul de aur" (în care autorul încearcă să anticipeze metodele științifice prin care va fi extras petrolul din fundul Mării Caspice), „Cele șapte culori ale

curcubeului" (*în care e vorba despre posibilitatea scoaterii la suprafață a unui rîu subteran*), *„Steaua fericită"* (*despre un aparat mobil de televiziune*), *„Ciob de soare"* (*despre folosirea energiei solare cu ajutorul unor fotoelemente perfecționate*).

Apreciind activitatea neobosită a scriitorului, guvernul sovietic i-a acordat lui Vladimir Nemțov, cu prilejul împlinirii a 50 de ani, ordinul „Steagul Roșu al Muncii". Această distincție întruchipează recunoștința a milioane de cititori, cărora Vladimir Nemțov le-a dat în mod plăcut noțiuni științifice și în același timp le-a sugerat și le-a trezit idei înaintate, aprinzîndu-le în suflete făclia pasiunii de a crea noul.

(după postfața lui Kiril Andreev)

—~○~—

AL ȘASELEA SIMȚ

Cer, întinderi de nisip, saxauli *, pete albe ale așezărilor omenești, frunziș argintiu. Linii subțiri ale rigolelor de distribuție și ale drumurilor, șesuri pe întinderile cărora zărești doar ici și colo verdele frunzișului, pajiști galbene, pîrjolite de razele fierbinți ale soarelui, turme umblînd în căutarea hranei și din nou cer, nisipuri, saxauli.

Toate acestea le vedeam prin fereastra avionului care zbura spre sud.

Zgomotul motorului și foșnetul curenților de aer care scăldau fuzelajul păsării de oțel de abia se auzeau în cabină. Mă grăbeam să ajung cît mai repede la destinație și de aceea mi se părea uneori că avionul rămîne locului, iar umbra-i neagră stă nemișcată jos pe întinsul nisipului. Perdeluțele albe de mătase de la ferestre se legănau abia perceptibil, mîngîiate de razele soarelui.

Reciteam telegrama:

„Situația se complică. Veniți urgent în ajutor."

Mă obișnuisem pe front să nu fiu surprins de nimic și să execut fără întîrziere ordinele. De data aceasta procedasem la fel.

Alături de mine aveam valiza lăcuită, de piele neagră, care mă însoțea totdeauna. La un moment dat, ea se clătină, de parcă ar fi fost vie, și veni mai aproape. Avionul ateriza. Observai prin fereastră cum elicea începu să se rotească mai leneșă, cum aripioarele se puseră în mișcare și cum pămîntul se apropia de noi ospitalier.

Roțile atinseră pista de aterizare și avionul alergă zglobiu pe aeroport.

Prin portiera ce se deschise pătrunse un aer cald, cu miros de pămînt dogorit. Spre scara de aluminiu, care cobora din avion, se îndreptă un pasager îmbrăcat cu un pardesiu de culoare deschisă. Spatele lui astupase la un moment dat complet ușa, dar reușii totuși să-i zăresc pentru o clipă profilul, care mi se păru foarte cunoscut.

Unde mai văzusem pe acest om? Nu puteam să-mi aduc aminte. Mă urcai în autobuz, iar omul cu pardesiul de culoare deschisă se așeză chiar lîngă mine. Eram tot timpul atent să nu-l lovesc cumva cu valiza mea grea și mare.

---

* Saxaul (Halokylon) = arbore nu prea înalt care crește în semipustiurile și pustiurile Asiei (n t.).

— Stați comod, nu vă deranjați, îmi spuse el la un moment dat.
„Este din partea locului“ — mi-am zis auzindu-i accentul.

Deodată însă ceața neștirii se împrăștie și-mi adusei aminte de unde-l cunoșteam pe acest om. Era profesorul Faradjev, cunoscut om de știință uzbek. Publicase recent o lucrare foarte originală despre care s-a scris mult în presa de specialitate.

— Dv. sînteți profesorul Faradjev?

— Da, chiar eu. Dar dv.?

M-am recomandat și am adăugat grăbit:

— Sînt bucuros să vă cunosc. Spuneți-mi, daunele pricinuite sînt mari? Ce se întîmplă în oraș?

— Am plecat de acolo ieri cu avionul. Situația era extrem de încordată.

— Și ce face populația?

— Lucrează ziua și noaptea încontinuu... Dar... ce să vă mai explic, o să vedeți și singur, făcu profesorul crispîndu-și buzele.

Pămîntul era golaș, nu zăreai un fir de iarbă în jur. Copacii fuseseră despuiați de mantia lor verde. Trenurile stăteau nemișcate. Oamenii presărau nisip pe traversele căii ferate. Soarele abia de se mai zărea printre fulgii mari ce zburau prin aer și semănau cu cenușa vulcanică răspîndită în atmosferă de o erupție recentă.

Am intrat în oraș. Autobuzul se opri. Nu se putea merge mai departe.

Pe străzi unduiau valuri de culoare verzuie murdară. Părea că apele mării năvăliseră în oraș. Dar pînă la mare se întindeau mii de kilometri de pustiu nisipos. Valurile care „scăldau“ străzile urbei erau vii, formate din miliarde de lăcuste.

Acest puhoi înainta pe magistralele asfaltate și pe trotuare, pe cornișele caselor, pe conductele liniilor de tramvai, trecea peste autobuzele și camioanele pe care le oprise în loc.

Am coborît din mașină și, dînd în lături cu mîinile o masă cenușie-verzuie, ne-am îndreptat, trecînd parcă printr-o apă adîncă, spre partea opusă a străzii, unde se afla locuința profesorului. Era o priveliște dezgustătoare. Pășeam pe un covor viu, iar lăcustele trosneau neplăcut sub picioare. Depuneam eforturi să-mi stăpînesc greața.

Din discuția purtată cu Faradjev înțelesei că năvala lăcustelor paralizase în întregime viața orașului. Uzinele nu mai erau alimentate cu energie electrică fiindcă conductele aeriene ale liniilor de înaltă tensiune se rupseseră sub povara lighioanelor înaripate. In unele raioane se întrerupseră legăturile telefonice datorită faptului că insectele pătrunseseră în mecanismele instalațiilor de pe stîlpi.

Ventilatoarele instalate în întreprinderi „aspirau“ lăcuste în toate atelierele și birourile. Ortopterele verzui puteau fi văzute peste tot — în cofetării și farmacii, în fabrici de tricotat și în spitale, în școli și laboratoare.

Oamenii apărau fiecare metru de pămînt, dar talazurile vii se infiltrau pretutindeni aidoma apei în timpul inundației.

În ediția specială a ziarului local se anunța că a fost invadată și tipografia.

Fabrica de piine își întrerupsese activitatea fiindcă puhoiul de insecte pătrunsese în toate atelierele. Se închiseseră cantinele și restaurantele.

La cinematograf, în timpul unui spectacol, apăruseră deodată pe ecran cîteva „avioane" negre. Erau tot lăcuste care nimeriseră în raza aparatului de proiecție. În cîteva clipe, numărul lor deveni atît de mare, incît ecranul se întunecă și oamenii trebuiră să părăsească sala.

Trecătorii își croiau pe stradă drum cu hîrlețele, dar potecile făcute n-aveau viață lungă. În cîteva clipe, chiar în urma pietonilor, valurile verzi se uneau și cărările parcă nici n-ar fi existat.

Orașul se sufoca.

Urbea se afla în calea unei gigantice migrații a lăcustelor spre Orient. Ortopterele[1] mai aveau de străbătut întinderi mari de nisip și cîmpii, iar apoi trebuiau să le apară la orizont înfloritoarele grădini din valea Fergana.

O comisie specială, alcătuită pentru a găsi mijloacele de luptă împotriva acestei calamități ce s-a abătut pe neașteptate, lucra de douăzeci și patru de ore fără întrerupere. Lăcustele trebuiau stîrpite chiar aici, în oraș, ca să nu aibă posibilitatea să-și continue drumul. Dar cum putea fi oprit torentul lor?

Folosirea metodei obișnuite de pulverizare cu chimicale nu era posibilă. Era contraindicat să presari deasupra întregului oraș praf toxic. Stîrpirea parțială cu ajutorul compresoarelor care se folosesc la asfaltarea drumurilor n-ar fi dat rezultatul dorit fiindcă insectele, văzînd pericolul, s-ar fi înălțat în aer. Noaptea, lăcustele, fiind în stare de toropeală, erau adunate în coșuri mari, la lumina reflectoarelor, și duse în afara orașului pentru a fi distruse. Au fost mobilizate pentru această muncă toate organizațiile. Zeci de camioane așteptau pe străzi să se umple coșurile.

Dar și această măsură nu dădea rezultate mulțumitoare. În timpul nopții, ortopterele se ascundeau, ca să apară apoi din nou pe străzi, dis-de-dimineață, odată cu răsăritul soarelui.

Era a doua zi pe care o petreceam in orașul invadat de lăcuste. Se lăsa înserarea, și zumzetul începea să devină pe străzi tot mai puțin perceptibil. În partea de nord a orașului se auzea huruitul camioanelor care plecau în misiune specială, ca și in noaptea trecută, pentru a transporta insectele.

Profesorul nu m-a lăsat să plec la hotel și m-a adus la el acasă. Și iată-mă la noul meu cunoscut, la autorul tratatului despre coleoptere, la omul de știință pasionat, la interlocutorul atît de plăcut.

---

[1] Insectele sau hexapodele reprezintă cea mai mare clasă de animale nevertebrate din fauna actuală. Se cunosc peste un milion de specii de insecte, dar un mare număr de specii sînt încă necunoscute. Ordinul ortopterelor face parte din clasa insectelor și cuprinde lăcustele, greierii, cosașii etc. Ortopterele prezintă o mare curiozitate: sînt singurul grup de insecte la care există organe auditive — organele timpanale (n.t.).

Deodată sună telefonul. Faradjev veni grăbit cu prosopul la gît lîngă aparat şi ridică receptorul:

— Vă ascult... Da, da, eu sînt, Faradjev... Ce aţi spus? Cu bioxid de sulf?... Ce efect va avea? Obişnuit... Vor muri... Iar oamenii? Vor muri şi ei... Ce să facem? Să prindem lăcustele, să le băgăm într-un şopron, pe care apoi să-l dezinsectăm... Cum să le prindem? Asta n-aş putea să vă mai spun.

Punînd receptorul la loc, profesorul mi se plînse:

— De multe ori oamenii îmi zic: „Eşti specialist şi ştii multe. Spune-ne cum putem stîrpi lăcustele şi salva grădinile şi viile?" Iar eu nu le pot răspunde nimic, n-am ce să le recomand.

Telefonul sună din nou.

— Dacă ard lăcustele? De ce ar putea să nu ardă? Stropite cu petrol şi aprinse ar trosni ca surcelele. Dacă putem să le aprindem? În primul rînd trebuie să le prindem şi apoi... Pe stradă? În nici un caz! Ar putea să ia foc oraşul. Lăcustele s-ar ascunde în toate ungherele şi crăpăturile...

Am trecut în cabinetul profesorului. Pe pereţi erau o mulţime de vitrine de sticlă. În aceste adevărate sarcofage se aflau un număr impresionant de coleoptere [1] prinse în ace cu gămălie.

Faradjev ţinea foarte mult la colecţia lui. În ea puteau fi văzuţi mumificaţi gîndaci din toate ţările lumii. Ei se deosebeau unii de alţii doar prin formă şi culoare, dar aproape cu toţii erau duşmanii omului.

Intr-o vitrină se aflau reprezentantele familiei curculionidelor [2]. Privindu-le mai îndeaproape, am zărit imediat gărgăriţe de sfeclă, măr şi grîu.

Aruncîndu-mi privirea spre o altă vitrină, zării tot felul de crisomelide [3]. Aici erau gîndaci de ovăz, de zarzavat şi alte specimene dăunătoare.

În timpul vieţii, toate aceste gîngănii mîncau spicele, frunzele verzelor, stricau căpriorii acoperişurilor, scaunele şi chiar colecţiile profesorului. Iar acum ele stăteau inofensive în vitrinele cu geamuri groase.

Profesorul aprinse lampa de birou. O lumină slabă apăru sub cupola verde a abajurului.

Faradjev se apropie cu paşi înceţi de uşă, stinse candelabrul şi deschise fereastra. Lăcustele dormeau şi nimeni nu putea să tulbure liniştea în cabinetul profesorului.

Aşezîndu-se în fotoliu, Faradjev căzu pe gînduri.

Am hotărît să rup primul tăcerea:

— Cunoaşteţi scopul sosirii mele? Este adevărat că nu sînt încă sigur de reuşită, dar trebuie totuşi să încerc... Altă soluţie nu avem...

---

[1] Ordinul coleopterelor. După numărul speciilor, coleopterele constituie cel mai vast ordin de insecte. Se cunosc peste 200.000 specii de coleoptere, adică de trei ori mai mult decît numărul tuturor speciilor de vertebrate. Particularitatea caracteristică a coleopterelor este că au prima pereche de aripi transformată în elitre tari şi corpul acoperit cu un strat gros de chitină (n.t.).

[2] Familia curculionidelor cuprinde un număr foarte mare şi caracteristic de celeoptere dăunătoare (n.t.).

[3] Familia crisomelidelor este compusă din specii dăunătoare celor mai diferite plante (n.t.).

— Cu ce vă pot fi eu de folos?

— Aş dori să vă consult într-o problemă şi chiar să vă rog să participaţi la primele mele experienţe, bineînţeles dacă n-aveţi nimic împotrivă.

— Oare aş putea să am ceva împotrivă? Nici n-ar trebui să vă gîndiţi la aşa ceva! Să plecăm chiar acum!

— Foarte bine. Dar nu trebuie să plecăm nicăieri. Îmi daţi voie să încep experienţele chiar aici?

— Nu vă înţeleg, dar... cu multă plăcere.

Am adus din coridor valiza şi am deschis-o.

Înăuntru nu era nimic deosebit: un aparat cu diferite butoane şi manete: în plus, acest aparat avea o scală asemănătoare aceleia de radio şi un disc cu o concavitate pronunţată, asemănătoare aceleia a unui reflector. Am introdus ştecherul aparatului în priză. Se auzi un zumzet abia perceptibil şi deodată se aprinseră cîteva ochiuri magice de control.

Mă cuprinse o teamă de parcă făceam inofensivă pentru prima oară o mină de construcţie necunoscută. În clipele următoare trebuia să se verifice dacă munca încordată pe care am depus-o timp de doi ani n-a fost zadarnică. Urma să stabilesc dacă greşelile de construcţie descoperite de nenumărate ori, şi pare-se îndreptate, au fost cu adevărat rezolvate.

Şi clipele acestea păreau extrem de lungi! În cameră domnea o linişte apăsătoare. Dintr-o clipă într-alta trebuia parcă să se întîmple ceva care să tulbure aşteptarea mută şi chinuitoare.

Dar iată că se auzi o izbitură în geam şi căzu ceva pe pervaz.

Profesorul privi şi conchise imediat:

— Este un Amphimallon solstitialis, o varietate de cărăbuş. Mă surprinde însă faptul că a pătruns în cameră. De obicei aceste specimene nu fac una ca asta.

— Cărăbuşul nu are nici o vină. Se vede că experienţele pe care le-am iniţiat încep să dea rezultate, remarcai cu un ton calm, căutind să-mi stăpînesc emoţia.

— Dar ce legătură au experienţele dumitale cu cărăbuşul care a pătruns aici în mod întîmplător?

— Spuneţi „în mod întîmplător“? Vă înşelaţi! Doar nu este vorba de un singur exemplar. Priviţi! A mai apărut unul. Uitaţi-vă, au mai sosit vreo zece. Priviţi că mai vin! Sosesc cu duiumul!

Cărăbuşii zburau agitaţi prin cameră, se izbeau de pereţi, cădeau şi apoi din nou se înălţau. Profesorul alerga după ei cu lupa, nevenindu-i să-şi creadă ochilor.

— Minunat! Extraordinar! Dar de ce nu vin oare şi lăcustele?! exclama el.

— Nu se poate face deodată totul. Să încercăm o altă undă, spusei răsucind o manetă.

Peste cîteva clipe se auzi un zgomot asemănător cu acela al unor bombardiere şi în fereastră îşi făcură apariţia nişte gîndaci negri şi mari.

— Nici de data aceasta n-am nimerit unda, zisei.

— Aceştia sînt răgacii sau rădaştele, cum li se mai spune. Sînt dintre cei mai mari gîndaci din Europa. Familia lor nu-i prea numeroasă, şi totuşi are vreo şase sute de specii, zise Faradjev.

— Dar noi n-avem nevoie de toate aceste coleoptere *. Am să încerc o altă undă, spusei.

Îndărătul ferestrei se auzi un bîzîit uşor.

Sute de tăuni îşi făcură apariţia în cameră. Ei ne urzicau faţa şi mîinile. Ne temeam chiar să deschidem ochii.

Profesorul stătea lîngă aparat, ofta şi nu ştia ce să facă.

M-am repezit spre fereastră.

— Răsuciţi maneta aceea mare! îi strigai profesorului, acoperindu-mi faţa cu mîneca şi trăgînd de ivărul care împiedica închiderea ferestrei şi permitea tăunilor să ne asalteze.

— În ce parte s-o răsucesc?

— Spre dreapta. Dar mai repede, fiindcă vin mereu alţii.

Profesorul răsuci brusc maneta, iar eu tot mă chinuiam să închid fereastra.

Deodată mi se păru că începură să bată în geam picături de ploaie.

Erau micuţii gîndaci săritori. Ei ni se căţărau pe gulere, se încurcau în păr şi încercau cu tot dinadinsul să ne intre în nări şi în gură. Profesorul învîrtea desperat maneta aparatului.

La geam se îngrămădeau tot felul de gîngănii: cari tipografi [1], gîndaci croitori [2], răchitari, carabani, răgaci, gîndaci de băligar, gîndaci care mănîncă scoarţa molidului, a fagului, a bradului şi diferiţi reprezentanţi ai familiilor de ipide şi cerambicide.

Profesorul alerga prin cameră cu lupa şi exclama entuziasmat:

— Ce exemplar minunat! O nouă specie de cerambicid. Are antene cu zece articulaţii. Aţi mai văzut ceva asemănător?

— Lăsaţi, la ora aceasta mă preocupă Locusta migratoria. In scurt timp se va lumina de ziuă, iar ortopterele tot nu apar. Spuneţi-mi mai bine: nu cumva lăcusta are antene mai scurte decît rădaşca?

— Ba, dimpotrivă, mai lungi.

Luai rigla logaritmică de calcul, făcui cîteva socoteli şi peste un minut începură să intre pe fereastră nori de lăcuste.

Experienţa reuşise. Totul mi se părea de aici înainte simplu şi clar.

Ieşirăm în stradă. Se crăpa de ziuă, iar suprafaţa verde-cenuşie a mării începea din nou să prindă viaţă. Era a treia zi de cînd lăcustele puseseră stăpînire pe oraş. Deodată observai uşa deschisă a unui beci mare. Prin gratiile ferestrelor privea în stradă întunericul subteranei.

---

* Coleopterele sînt numite popular gîndaci, dintre care cei mai cunoscuţi sînt cărăbuşii (n.t.).

[1] Carii fac parte din familia ipidelor. Ei produc pagube silviculturii. Cel mai răspîndit şi dăunător dintre cari este carul tipograf, el atacă molidul, pinul şi alte conifere (n.t.).

[2] Gîndacii croitori fac parte din familia cerambicidelor. Ei sînt gîndaci destul de mari, cu trupul alungit şi cu antene foarte lungi, îndreptate înapoi sau în lături. Larvele cerambicidelor se introduc în scoarţă, apoi şi în lemnul arborilor (n.t.).

Începurăm să coborîm treptele beciului. Boltele se pierdeau în bezna galeriei. Zorile pătrundeau prin geamuri. Era linişte. Nisipul ne scîrţiia sub picioare.

Am căutat comutatorul. L-am găsit. Lumina s-a aprins.

— Şi acum, tovarăşe profesor, lăcustele de pe toate străzile îşi vor lua zborul către noi. Mă tem însă — glumii eu — că şi exemplarele din colecţia dumneavoastră vor sosi aici, chiar aşa cum sînt prinse în ace cu gămălie.

Pusesem în funcţiune aparatul şi îndreptasem discul concav spre ferestre. Primele reprezentante ale lăcustelor nu se lăsară mult aşteptate, iar după ele începu un adevărat torent de ortoptere.

Profesorul stătea în picioare pe o bancă, lipit de perete, şi privea înmărmurit cum se înălţa sub el, uimitor de repede, masa foşnitoare de insecte verzi.

În uşă apăru un nor compact de lăcuste. În beci începu să se simtă lipsa aerului. Aveam senzaţia că ne scufundăm într-o mlaştină.

— Acum vor veni şi fără aparatul dumitale. A fost greu să le atragi aici. Să ne îndreptăm mai repede spre uşă, îmi zise Faradjev.

Dar aceasta nu era chiar atît de uşor. În faţa noastră se înălţa un adevărat zid viu.

Ce era de făcut?

Deodată observai în tavan conturul unei uşiţe pătrate.

— Tovarăşe profesor, veniţi după mine! Luaţi aparatul şi banca! Urcaţi-vă primul! Să ieşim cît mai repede din acest mediu insuportabil.

Uşiţa nu voia să se deschidă. Am început să batem cu desperare. Într-un tîrziu am fost auziţi şi uşiţa s-a deschis. În beci pătrunse aer proaspăt de dimineaţă. Ne-am înviorat. Iar lăcustele continuau să vină mereu.

Cînd ne-am văzut sus şi ne-am revenit, l-am întrebat pe profesor:

— Oare sînt chiar atît de multe?

— Multe? Nu sînt de loc multe! îmi zise profesorul. În istorie s-au semnalat cazuri cînd lăcustele ocupau sute şi chiar mii de kilometri pătraţi. În locurile acelea puteau fi adunaţi adevăraţi munţi de aceste înaripate. Dacă oamenii n-ar fi distrus lăcustele chiar în locurile unde apar, atunci în fiecare an statul ar fi pierdut zeci de milioane de ruble. Iată ce daune mari pot aduce lăcustele!... Dar permiteţi-mi să vă felicit pentru invenţia pe care aţi făcut-o. Acum lăcustele sînt în mîinile noastre.

— Tovarăşe profesor, acesta e doar începutul. Munca propriu-zisă abia începe. Să ne grăbim.

Membrii comisiei care studiau modalităţile de a distruge lăcustele n-au dormit toată noaptea. Oamenii erau galbeni la faţă de oboseală şi ţineau legătura permanentă cu raioanele învecinate prin telefoanele de campanie instalate pe cîmp. După ultimele ştiri sosite, ortopterele începură să se îndrepte spre răsărit. Era de aşteptat ca întregul stol, încălzit de razele fierbinţi ale soarelui, să-şi ia zborul. Meteorologii anunţau parcă înadins vreme însorită.

Preşedintele comisiei, nebărbierit şi cu ochii roşii de nesomn, se apropie de noi şi ne spuse:

— De ce aveţi nevoie pentru experienţele voastre?

— Daţi dispoziţia să se elibereze cît mai repede beciurile.

— Şi credeţi că lăcustele vor intra acolo de bunăvoie? ne întrebă el ironic.

— Nici n-am spus una ca asta. Le vom obliga să intre.

— În ce fel?

— O să vedeţi îndată.

Peste o oră, toate beciurile mari au fost eliberate şi pregătite să primească în ele lăcustele.

Instalam aparatul lîngă uşile beciurilor şi aşteptam privind prin geamuri pînă cînd galeriile se umpleau de lăcuste. După aceea mutam aparatul lîngă un alt beci şi procedam la fel.

În felul acesta a trecut ziua. Toate ortopterele au fost adunate, iar comisia studia metodele prin care să le distrugă mai repede.

Oraşul răsufla uşurat.

Stăteam la fereastra deschisă şi priveam emoţionat cum străzile urbei erau spălate şi măturate. În aer mai zburau doar ici şi colo stoluri mici de lăcuste.

Începură să circule tramvaiele, se auziră clacsoanele automobilelor. Soarele apăru de după un nor şi lumină feţele bucuroase ale oamenilor. Grădinarii presărau nisip pe aleile parcurilor şi plantau flori pe straturi...

Un băieţaş ieşi fuga pe bulevard, privi nedumerit spre crengile lipsite de frunziş ale copacilor şi aruncă în sus o minge roşie.

În felul acesta a scăpat oraşul de invazia lăcustelor.

Şi acum rămîne să vă povestim despre aparatul care ne-a dat posibilitatea să nimicim marea de ortoptere.

Gîndacii şi fluturii zboară kilometri întregi ca să se întîlnească. Necunoscînd unde se află semenii lor, ei coboară chiar pe întuneric în locurile exacte. Aceste zboruri pot fi asemuite cu acelea ale avioanelor în timpul nopţii.

Aveam impresia că fluturii şi gîndacii se îndreaptă spre luminile nevăzute ale unui radiofar, după cum se orientează avioanele cu ajutorul radiobusolei.

Într-adevăr, v-aţi pus cîndva întrebarea cum se găsesc insectele între ele?

Oamenii de ştiinţă susţin că insectele au „un al şaselea simţ". Acesta este un fel de miros cu totul deosebit.

Dar poate că acest „al şaselea simţ" sînt undele herţiene pe care le emit antenele insectelor? Antenele gîndacilor şi ale fluturilor se numesc în limba greacă „Antenna". Iată de unde vine numele acesta în radiotehnică.

Dar, o să spuneţi dumneavoastră, antenele insectelor nu sînt de metal.

Lucrul acesta n-are nici o importanţă. Microundele pot fi emise chiar şi de antene nemetalice.

Toate acestea sînt, bineînţeles, presupuneri, dar este foarte probabil că staţiile de radio ale gîndacilor şi ale fluturilor funcţionează numai în timpul zborurilor. Se ştie doar că microundele se răspîndesc numai în limitele vizibilităţii directe.

Imi aduc aminte că în timpul războiului, în jurul unei mici antene instalate deasupra tranşeei se învîrteau o mulţime de cărăbuşi. Ei se adunau ca în jurul unei lumini. Doar şi lumina este formată din microunde.

În anii de front, cînd nu erau lupte, desenam antenele insectelor, calculam lungimea undelor şi schiţam detaliile aparatului pe care aveam de gînd să-l construiesc. Cînd m-am reîntors în oraşul natal, aparatul „celui de-al şaselea simţ" a devenit tema lucrării de diplomă pe care o alesesem.

Doream să creez un generator puternic şi am reuşit.

Am construit un generator care poate emite unde interceptabile de antenele insectelor.

In viitor vom mai avea mult de lucru. Vom construi staţii de radio speciale în toate colţurile ţării. La chemarea microundelor vor sosi de pe cîmpii şi din livezi dăunătorii înaripaţi, care nu vor mai reveni niciodată. Pămînturile noastre îmbelşugate, pajiştile verzi şi livezile frumoase vor uita pentru totdeauna că au existat cîndva gîndaci, fluturi, lăcuste, care n-au permis plantelor să trăiască şi să înflorească.

De pe turnuri speciale se vor emite microunde. In subsoluri mari vor fi aspiraţi norii de duşmani înaripaţi, pentru a fi distruşi acolo.

Imi aduc aminte cum, în timpul războiului, stînd într-un bordei umed, lîngă staţia de radio, îmi imaginam un turn înalt, cu o antenă şi o căsuţă la temelia lui. Pe un perete al căsuţei era afişată o listă în care se spunea în ce perioadă trebuie stîrpite diferite insecte. În dreptul fiecărui dăunător erau indicate şi microundele respective.

Dar aceasta nu e totul. Trebuie găsite undele şi mai scurte pe care le emit ţînţarii, muştele şi alte insecte mici. Stîrpind ţînţarii, vom scăpa pentru totdeauna de malarie. Muştele nu vor mai răspîndi diferite boli. Pentru a mai vedea insecte dăunătoare, oamenii vor trebui să se ducă la muzee, după cum merg acum să privească animalele preistorice care au populat cîndva globul, dar au dispărut de mult.

Albinele sălbatice vor putea fi aduse cu microunde în stupi, iar apicultorii se vor bucura.

Toate acestea sînt probleme de viitor, dar omul le va rezolva fără nici o îndoială.

CĂI NEVĂZUTE

Să încercăm să pătrundem măcar puțin în esența procesului creator. Oare cum ia naștere un proiect? Cum apare o invenție?

Există multe legende despre inventatori.

Mulți își închipuie că descoperirile și invențiile se fac în mod întîmplător sau, mai exact, că ele sînt o urmare a unui impuls venit din afară. Astfel este amintită deseori anecdota în legătură cu descoperirea de către Newton a forței de atracție a Pămîntului. Se spune că pe marele om de știință l-ar fi ajutat să facă această descoperire epocală un măr ce căzuse din pom. Există o altă legendă care spune că Arhimede, descoperitorul legii ce-i poartă numele, ieșise în goană din baie strigînd: „Evrica!".

Poate că Newton plimbîndu-se prin grădină, iar Arhimede făcînd baie se gîndeau tocmai în clipele acelea cum să rezolve problemele cărora și-au dedicat viața. Mărul care picase din pom sau apa care se revărsase din baie au fost pentru ei doar impulsuri cu totul întîmplătoare...

Cele mai frecvente invenții din istoria tehnicii sînt însă acelea create datorită faptului că erau necesare și cerute de societate. Așa s-a întîmplat cu mașina de aburi a lui Polzunov, cu „lumînarea lui Iablocikov" * sau cu culorile de anilină făcută de Zinin. Și în domeniul științei pot fi citate un extrem de mare număr de exemple similare.

În istoria tehnicii s-a întîmplat ca invențiile să fie făcute și dintr-o necesitate personală. Astfel este cazul lacheului Ianson. El trebuia să ascută zilnic pentru stăpînul său, care scria mult, pene de gîscă. Era o treabă migăloasă, plictisitoare și obositoare. Ianson s-a gîndit cum să scape de ea și, într-o zi, după cum se spune, a inventat penița de oțel.

Pe noi însă nu ne interesează primul impuls și nici necesitatea tehnică, ci procesul creator al unei invenții sau chiar al unui proiect obișnuit. Bineînțeles că este greu să povestești cum se nasc în mintea omului o idee tehnică, o schemă sau planul unei construcții. Totuși vom încerca să facem acest lucru.

...N-are importanță cînd și cum s-a înfiripat ideea construirii unui aparat care să poată fi instalat într-un automobil și cu ajutorul căruia să se vorbească cu cei de acasă. De altfel, aceasta încă nu reprezintă o idee, ci doar o dorință, o problemă care ar trebui rezolvată.

La început de drum

Să ne imaginăm succesiunea ideilor la constructorul care elabora noul său aparat. Să trecem pe „căile nevăzute" ale raționamentelor făcute.

---

* Este vorba despre „lumînarea electrică" pe care cunoscutul inventator rus P. N. Iablocikov a creat-o în 1875 (n.t.).

Iată cum s-au succedat raționamentele:

1 — Voi pune acasă un aparat emițător-receptor care va fi alimentat de un curent alternativ, iar în automobil o stație de radio. Am să fac în emițător un dispozitiv cu ajutorul căruia se va putea face apel. Cînd voi apăsa pe butonul stației de radio din automobil, acasă se va auzi un semnal. Am să anunț la microfon: „Mă aflu pe strada Maxim Gorki. În scurt timp voi fi acasă".

Deci am vorbit.. Și parcă totuși nu mă simt prea încîntat... Numai atît?

2 — Înseamnă că pot discuta numai cu cei de acasă, unde se află instalat aparatul emițător-receptor. Dar mai este necesar să ții legătura cu locul de muncă și cu alte puncte din oraș. Ar trebui deci să se instaleze peste tot stații de radio și, în afară de aceasta, va fi necesar ca să le deservească cineva. Nu! În mod practic nu este realizabil.

3 — Da, telefonul este, bineînțeles, mai comod. Din orice loc ai posibilitatea să chemi un abonat. Dar și telefonul are un inconvenient: nu poate fi instalat pe un vehicul. Deci cu ajutorul său n-ai cum să vorbești din automobil. Ce bine ar fi dacă l-aș putea totuși instala în mașină și să fac în vreun fel legătura cu firele telefonice.

4 — Dar de ce cu firele telefonice și nu cu radio? La fiecare telefon se poate doar instala o stație de radio. Să zicem c-am s-o fac la mine acasă. Și în automobil aș putea pune o stație de radio. În felul acesta voi chema prin radio casa și voi cere să-mi facă legătura cu abonatul cu care vreau să discut.

5 — Automobilul străbate șoseaua Leningradului. Formez numărul:

— Aleksandr Grigorievici! Plec acum din oraș să fac experiențe. Cînd veți termina schițele, sunați-mă acasă.

— Dar acuma nu sînteți acasă?

— Nu, în momentul de față trec cu mașina pe lîngă stadionul „Dinamo"...

Dar să termin cu fanteziile. Din moment ce am găsit rezolvarea de principiu, este dăunător să mă las tîrît de visuri. Trebuie să profit de avîntul înaripat care m-a cuprins și, fără să pierd nici o clipă, să dezvolt mai departe ideea inițială.

6 — Dar de ce să țin acasă un om care să transforme apelul de radio în cel telefonic? Această operație ar trebui să se facă automat. Aparatul de radio trebuie să facă legătura cu linia telefonică în momentul ridicării receptorului. Cu alte cuvinte, trebuie să fac în așa fel ca la apăsarea unui buton al radioului aflat în mașină să răspundă imediat postul telefonic de acasă.

7 — Dacă lucrurile vor sta așa, se va putea forma și numărul telefonului în automobil.

Soluția a fost găsită. De altfel, acesta e abia începutul. El constituie poate numai un procent din întreaga muncă ce ar trebui depusă pentru rezolvarea acestei idei tehnice.

De la complex la simplu

Începui o muncă perseverentă şi sistematică. În primul rînd trebuia elaborat proiectul şi făcută schema. Iar schema era destul de complicată. Din ea făceau parte aparatul de recepţie, emiţătorul, reţeaua de alimentare, mecanismul de apel şi instalaţia telemecanică.

Cu toate că în oraş nu este prea mare distanţa la care se răspîndesc undele ultrascurte, totuşi le-am ales pe acestea întrucît erau cele mai indicate pentru experienţe şi nu deranjau pe nimeni.

Schema emiţătorului şi aceea a receptorului nu mi-au dat de furcă. Ştiam că această parte a aparaturii va funcţiona normal. Între timp, căpătasem o suficientă experienţă în folosirea urbană a undelor ultrascurte.

După ce am dat emiţătorului şi receptorului o formă definitivă, am început elaborarea instalaţiei telefonice. Am priceput însă că, fiind preocupat mereu de tehnica radio, care era specialitatea mea de bază, nu mă iniţiasem aproape de loc în tehnica telefoniei, şi mai ales în modul de funcţionare a staţiilor telefonice automate.

Deci, pentru a reuşi să-mi ating scopul, trebuia să studiez bine principiile care stăteau la baza telefoniei automate. Altfel nu puteam înţelege o schemă combinată.

Şi iată că pe birou mi-au apărut zeci de cărţi tehnice despre telefonie. Urmăream cu creionul legăturile firelor telefonice, care păreau adevărate labirinturi, şi mă descurcam destul de greu. Schemele erau foarte complicate.

Forma de prezentare a pieselor nu semăna cu aceea din radiofonie. Chiar şi bobinele aveau aici înfăţişarea unor rezistenţe.

Trebuia să simplific schemele, dar pentru aceasta îmi era necesar să cunosc bine tehnica telefoniei.

Cred că cel mai dificil în tehnică este drumul de la complex la simplu.

Dacă aş reprezenta grafic cum a evoluat ideea creatoare a constructorului în timpul perfecţionării unui aparat, ne-am găsi în faţa următoarei situaţii:

La început, linia graficului urcă destul de sus: constructorul îşi însuşeşte experienţa înaintaşilor şi ajunge la nivelul cel mai înalt al tehnicii contemporane. Apoi linia coboară puţin: aparatul este simplificat, dar la un nivel tehnic mult superior. După aceea graficul urcă, atingînd un anumit punct unde simplificarea nu are nici un rost, şi înaintează din nou în direcţia unei perfecţionări mai mari.

Dar să lămurim lucrurile printr-un exemplu foarte simplu. Constructorul a creat un aparat în care sînt, să zicem, cincizeci de şuruburi. Se constată că invenţia nu corespunde, fiind prea simplă nu poate rezolva sarcinile care-i stau în faţă. Constructorul perfecţionează aparatul folosind mai întîi o sută de şuruburi, apoi o sută şaptezeci şi, în sfîrşit, ajunge la două sute.

La început, constructorul s-a descurcat uşor şi a înaintat fără obstacole, ca pe o şosea asfaltată. Pe măsură însă ce construcţia

aparatului se complica, locul şoselei îl lua un drum tot mai anevoios, nebătătorit şi cu hîrtoape.

Dar iată că, la un moment dat, constructorul a ajuns la capătul drumului. În fața lui se deschideau în diferite direcții mai multe poteci. Omul a ales una dintre ele şi a pornit pe ea: constructorul hotărîse să simplifice aparatul, dar nu în detrimentul calității. A început să reducă treptat numărul pieselor. A reuşit să ajungă la o sută patruzeci şi şapte de şuruburi, apoi, după multă muncă, la cincizeci şi şase. Poteca dispăruse. Își croia drum printre tufişurile nemaicălcate de nimeni.

Dar iată-l pe constructor ajuns la țel. Pentru o mai mare siguranță, el face puțin cale întoarsă. Decide să lase în aparat şaizeci şi şapte de şuruburi.

Cam aceasta e schema foarte sumară a perfecționării aparatului în cazul cînd se merge de la complex la simplu.

Se precizează contururile

Ideea aparatului începu treptat să mi se cristalizeze în minte. Îmi imaginam cum trebuie să arate invenția. Dar mai aveam de înfruntat nenumărate obstacole. Uneori chiar mi se părea că mi-am propus să rezolv o problemă imposibilă.

Atunci îmi apărea în fața ochilor strada însorită pe care gonea un automobil în care mergeam chiar eu. Ridicam receptorul telefonic şi formam numărul pe discul noului aparat.

Prindeam parcă aripi şi mă apucam din nou să fac schițe.

Nu cunoşteam aproape de loc tehnica telefoniei, şi lucrul acesta îmi îngreuna munca. Trebuia să cercetez o mulțime de scheme. În caiete îmi apăreau nenumărate variante. Dar în ele nu exista încă vreo idee bine definită. Nu se contura nicăieri drumul despre care v-am vorbit ceva mai înainte. Puteau fi întîlnite însă multe poteci. Mergeai pe cîte una dintre ele şi, la un moment dat, îți dădeai seama că ai pornit-o greşit. Îți alegeai o altă cărare şi ajungeai la desişuri greu de străbătut. Pierdeai timp, îți iroseai forțele ca să-ți croieşti drum şi, în cele din urmă, se întîmpla să ajungi la locul de unde ai plecat.

Erau cazuri şi mai neplăcute cînd treceai prin desişul întunecat, te răneai peste tot şi abia foarte tîrziu îți dădeai seama că în apropiere trecea un drum bun, bătătorit de mulți ingineri.

Mă temeam să nu rămîn decepționat ca faimosul inventator care îşi construise o bicicletă de lemn, iar cînd veni cu ea în oraş văzu o mulțime de vehicule asemănătoare, dar de oțel. Nu țineam cîtuşi de puțin să am soarta acestui inventator. De aceea începui să studiez cu şi mai multă tragere de inimă.

Trebuia să aflu dacă există instalații care realizează legătura dintre radio şi firele telefonice. Am aflat că asemenea instalații există şi sînt folosite pentru efectuarea unor legături interurbane.

Dacă, de exemplu, vorbiţi la telefon din Moscova cu Novosibirskul, nici nu bănuiţi că convorbirea are loc prin radio.

După o muncă asiduă, concepui cîteva scheme care păreau destul de simple. Puteam începe deci experienţele.

Făceam legătura aparatului de radio cu reţeaua, iar apoi încercam să chem centrala telefonică cu ajutorul unui emiţător.

Intr-o zi, apelul meu a fost interceptat. Era primul succes.

Am mai sunat de cîteva ori centrala şi am motivat că fac verificarea numărului. Telefonistei i se păru la un moment dat suspectă această verificare şi de aceea începui s-o întreb ora exactă. Pînă la urmă, telefonista îmi recunoştea vocea şi mă întreba de fiecare dată nedumerită: „Doriţi, desigur, ora exactă?“

Prima etapă a experienţei a fost terminată: centrala telefonică răspundea la apel.

Mai rămînea de verificat dacă convorbirea telefonică putea fi dusă prin aparatele de recepţie şi emisie.

L-am sunat pe un prieten. In receptorul telefonului se auzi:

— Alo! Vorbiţi, vă rog!

Dar în aparatul său de recepţie nu se auzea nimic fiindcă nu era încă totul pus la punct. Il sunai din nou pe amicul meu şi iarăşi îi auzii vocea la telefon. Mă bucuram că totul merge bine. Prietenul cred însă că nu era prea mulţumit: ridica pentru a cincea oară receptorul, şi nimeni nu-i răspundea.

M-am gîndit să continui experienţele, dar să nu mai deranjez pe nimeni. Am sunat la biroul de informaţii al gării Kazan. Era ocupat. Găsisem tocmai ceea ce căutam. Continuai să sun la biroul de informaţii, care era mereu ocupat, şi în felul acesta nu provocam nimănui neplăceri.

Munca se apropia de sfîrşit. Puteam să chem prin centrala telefonică a oraşului chiar şi aparatul meu de recepţie.

Imi aduc aminte că într-o zi trebuia să mă sune un prieten. Dar apelul se lăsa aşteptat. „Oare ce s-o fi întîmplat? Să se fi defectat releul?“ — mă întrebam. Văzînd că trecuse ora pentru care fusese fixată convorbirea, l-am sunat eu:

— De ce nu m-ai chemat cum ne-a fost vorba?

— Te-am sunat pînă acum de zece ori, dar telefonista mi-a spus de fiecare dată că aparatul tău este defect. Se vede că n-ai pus încă totul la punct.

Abonatul sună din pădure

Imi aduc aminte de prima experienţă hotărîtoare. Lucram într-o vilă aşezată în afara oraşului. De aceea nu-mi era greu să iau valiza în care aveam staţia de radio şi să plec în pădure pentru a stabili de acolo legătura cu oraşul.

Aparatul de radio îl lăsasem acasă. El se alimenta de la rețeaua de curent alternativ. Emițătorul intra în funcțiune automat la apelul meu. Aparatul de recepție îl lăsasem deschis.

Întîlneam pe drum oameni veniți la odihnă care mergeau cu rachete de tenis, cu undițe și flori. Văzînd că mă îndrept grăbit cu o valiză spre pădure, le trezeam, desigur, curiozitatea. Eram foarte emoționat. Peste zece minute trebuia să se stabilească dacă n-am muncit în zadar un an de zile. De altfel, și experiența era foarte interesantă. Să vorbești din pădure cu un abonat telefonic fără să te folosești de fire era într-adevăr ceva de domeniul fantasticului. Aparatul meu avea vreo 15 kg, dar asta nu avea nici o importanță. Era doar un model experimental. Îmi instalasem stația pe malul rîului, printre tufe. Sosise momentul hotărîtor. Pe cine să chem?

Apăsai un buton. Liniște... Nici un răspuns.

Este interesant că de cîte ori începeam să-mi aduc aminte de primele încercări ale aparatului construit, fără să vreau, îmi apăreau în fața ochilor clipele de mare încordare, momentele în care așteptam răspunsul la apelul pe care l-am făcut. Așa se întîmpla și acum...

Într-un tîrziu auzii vocea telefonistei:

— Ce număr doriți?

Cerui casa prietenului meu.

Telefonul făcea apel. Sunetele lui îmi păreau atît de muzicale... Aveam impresia că aud cea mai plăcută melodie din lume.

— Da, eu sînt la telefon, se auzi în receptor.

— Cum mă auzi?

— Obișnuit. Nu vorbești de acasă?

— Nu. Din pădure.

— Te întreb foarte serios. De unde-mi vorbești?

— Îți trimit salutări din pădure!

— Nu mai înțeleg nimic! Treci astăzi pe la mine?

— Ba nu, să vii tu chiar acum aici. Îți mai aduci aminte de locul unde am stat pe malul rîului?

I-am sunat la telefon pe mai mulți prieteni, și nici unul dintre ei n-a bănuit că mă aude prin radio. Chiar dacă le-aș fi spus, nu m-ar fi crezut.

În clipa în care au venit cu toții la mine le-am povestit cum am vorbit cu ei din pădure:

— Am aici în valiză un aparat de recepție și unul de emisie. Deschid aparatul de emisie și apăs pe acest buton de apel. Semnalul este interceptat de aparatul de radio pe care-l am acasă. În receptor se află și releul. În momentul în care fac apelul, releul face legătura cu rețeaua telefonică. În fața telefonistei de la centrală se aprinde obișnuitul beculeț de semnal. Răspunsul pe care-l dă telefonista mi-l

transmite de acasă aparatul meu de emisie. Atunci cer numărul dorit. Telefonista aude și-mi formează numărul. În continuare, toate operațiile decurg pe firele telefonice. Abonatul răspunde, iar vocea lui se transmite în aparatul de radio pe care-l am acasă. Aceasta este schema după care funcționează noul meu aparat.

Prietenii începură să-și cheme cunoștințele din oraș.

Se lăsă înserarea, și lîngă rîu se făcu destul de frig.

Deodată se auzi un apel. Telefonista comunică :

— Nu plecați de lîngă aparat. Aveți o convorbire cu Leningradul.

Prietenii se priviră nedumeriți.

— Cum poate avea loc de aici o convorbire cu Leningradul ?

— Ce importanță are că sîntem aici ? Putem face o comandă și cu Vladivostokul. Dar să mergem spre marginea pădurii. Aici este prea umed.

— Și ce facem cu Leningradul ?

— O să vorbim de acolo.

Am luat valiza, antena, și ne-am instalat într-o poieniță. Nu trecu mult timp, și legătura cu Leningradul fu stabilită. Convorbirea avu loc în condiții normale.

Ceva mai tîrziu am reușit să chem centrala telefonică și din automobilul în care mergeam. Este adevărat că nu de fiecare dată reușeam să formez numărul. In afară de asta, nu puteam să mă îndepărtez de casă la o distanță mai mare de doi kilometri.

Dar, mai devreme ori mai tîrziu, telefonul va putea fi instalat și în automobil. A fost important să fie rezolvată problema de principiu. S-au și obținut unele succese în folosirea aparatelor cu unde ultrascurte.

Ți-am povestit, dragă cititorule, mai pe larg această experiență ca să-ți dai seama cît de greu este uneori să construiești un aparat și să-i dai o viață lungă.

Pînă în prezent nu vedem în automobilele noastre aparate telefonice. S-au făcut experiențe, au fost construite diferite aparate despre care ai citit în ziare și reviste, dar ele n-au fost încă folosite pe scară largă.

Aceasta înseamnă că n-a fost pus încă totul la punct, că raza lor de activitate este insuficientă. Poate că cineva dintre cititori va duce la bun sfîrșit ideea pe care v-am prezentat-o.

Ideea, schema, construcția și aparatele pe care le-au conceput inginerii sovietici se transmit ca o ștafetă din generație în generație.

Fiecare participant la această ștafetă își dă prinosul talentului și al ingeniozității sale. Fără îndoială că într-o bună zi, și sînt convins că ea nu este îndepărtată, vom afla că în vehicule se vor instala telefoane.

O NOUĂ PIELE

— Pielea noastră nu este chiar atît de perfectă prin natura sa. Uite, dumneata îmi spui că ai dori să te bronzezi la soare... Dar înnegrirea pielii se datorește unei modificări de pigmentare a celulelor, în scopul de a feri corpul omenesc de acțiunea razelor ultraviolete. Dacă ai să încerci cumva să te bronzezi deodată, n-o să reușești. Amintește-ți cum se fac băile de soare în sanatoriu: clopoțelul sună la anumite intervale și bolnavii se intorc de pe o parte pe alta ca să nu-și ardă pielea. După cum vezi, corpul nostru are un strat de protecție foarte gingaș.

Toate acestea i le spunea Kostea Snetkov într-o seară Olei, pe cînd se întorceau de la ștrand.

— Și totuși aș fi dorit să mă bronzez puțin, independent de explicațiile biologice pe care mi le-ai dat, zise Olea. Îmi dau seama că pigmentarea celulelor, razele ultraviolete și alte fenomene științifice sînt lucruri foarte importante, dar, ca să fiu sinceră, nu înțeleg mare lucru din ele. Cînd înainte de a ieși pe scenă mă machiez și-mi pun pe față un strat subțire de fard cărămiziu, mă jenez să-ți spun, dar îmi stă atît de bine, încît nu-mi vine să mai plec din fața oglinzii.

Olea se rușină pentru destăinuirea făcută, dar, atribuindu-i numai lui Snetkov vina că alunecase pe această pantă a discuției, îi zise dojenitor:

— La urma urmei, de ce nu încercați să găsiți un mijloc ca oamenii să se bronzeze repede? Oare este atît de greu? Este aceasta o problemă atit de complicată?

Olea spuse, bineînțeles, totul în glumă, dar Kostea îi răspunse foarte serios:

— Nu s-a ocupat încă nimeni de bronzarea rapidă a pielii. Și, la drept vorbind, nu văd la ce-ar folosi.

— Nu vezi la ce-ar folosi? Olea își scoase din poșetă o oglinjoară și privi în ea. E dizgrațios. Mi s-a înroșit numai nasul. Mă tem că pînă la urmă o să mi se jupoaie. Duminică am să vin totuși la ștrand să mă bronzez in continuare. Vii și dumneata?

Olea îi întinse lui Kostea mîna și dispăru pe după colțul străzii.

Trecînd în revistă toată discuția avută, Kostea mergea îngîndurat. Deodată se trezi în fața unui grilaj. Privi în jos și făcu instinctiv un pas înapoi. Departe, sub picioarele lui, unduiau valuri negre. Se afla pe podul Crimeei.

„Și ce-ar fi dacă intr-adevăr s-ar inventa un strat artificial de protecție împotriva razelor ultraviolete?“

Se aprinseră luminile în parcul de cultură și odihnă. Pe bolta

înstelată a cerului se conturau arcadele pavilioanelor dantelate şi silueta roţii cu leagăne. Imaginea părea a fi dintr-un clişeu negativ.

„Este necesar ca pigmentarea pielii să se producă foarte repede. Aidoma unui negativ asupra căruia acţionează un revelator. Am zis revelator? Stai! Stai! La acest lucru ar fi cazul să mă gîndesc puţin. Dar în linişte, fără nici o grabă... Grozavă idee!... Dar cum de-mi veni în cap? Dacă aş injecta sub piele o picătură dintr-o emulsie fotografică specială, care se înnegreşte la soare mult mai iute decît pielea, nu s-ar accelera cumva reacţia de bronzare? Iar apoi dacă aş developa... Într-adevăr, în cazul de faţă nu văd încă limpede care va fi interacţiunea proceselor biologice şi chimice... dar ideea merită să fie studiată. S-o studiez!... s-o studiez!...“ — îşi spuse Kostea şi porni să traverseze podul.

Peste cîteva zile, în laboratorul unde lucra, Kostea povestea entuziasmat prietenilor despre perspectivele descoperirii sale.

— Imaginaţi-vă numai că trebuie să plecaţi într-o expediţie în Pamir. O să căutaţi să vă feriţi, bineînţeles, de soare. O să purtaţi pălării cu boruri mari şi cămăşi cu gulere închise, altfel vi se va jupui toată pielea de pe faţă, iar pe umeri şi pe gît vă vor apărea băşici. Dar va fi suficient să vi se injecteze sub piele preparatul meu ca toate aceste neajunsuri să dispară. Faţa, iar dacă doriţi şi corpul vi se vor bronza minunat. Pielea va deveni rezistentă, ca după o tăbăcire — un adevărat strat protector. În preparatul meu există chiar un mic procent de tanin.

Kostea prezentă tot felul de amănunte în legătură cu invenţia lui, iar la sfîrşit îi uimi pe toţi spunînd:

— Omul va căpăta o piele nouă. Nu va mai şti ce sînt arsurile şi coşurile. Noul ţesut protector va avea deosebita calitate de a fi elastică şi rezistentă ca o masă plastică de clorvinil. O să aveţi şi zgîrieturi mai puţine. Dar priviţi...

Pe masa lui Kostea se afla un iepure de casă foarte straniu. O parte din blana animalului era pufoasă, iar cealaltă rasă, lăsînd să se vadă pielea bronzată.

— Uitaţi-vă cum zgîrii cu lanţeta pielea iepurelui, spunea Kostea. După cum vedeţi, nu sîngerează... Acest ţesut este, aşadar, foarte rezistent.

— O clipă! spuse chimistul din laboratorul vecin. Ziceai că vrei să dai pielii o culoare bronzată şi văd că acum ne prezinţi şi alte proprietăţi ale ţesutului.

— Într-adevăr, la început m-am ocupat numai de pigmentarea pielii, dar mai tîrziu, făcînd experienţe suplimentare, am reuşit să schimb nu numai culoarea ţesutului, dar şi structura lui.

— În felul acesta, poate că ai să reușești pînă la urmă să-l înzestrezi pe om cu o piele de elefant, remarcă în glumă cineva.

— Nu, problema pe care mi-am propus s-o rezolv este mai modestă. Vreau să dau pielii o rezistență mai mare, să apăr omul de mușcăturile insectelor, de apariția bătăturilor în timpul marșurilor, de zgîrieturi care pot duce la infecții. Nimic nu complică mai mult viața omului ca micile neplăceri. Te-a înțepat un țînțar și te trezești bolnav de malarie. Te-a ros pantoful și riști să-ți apară un flegmon. De aceea mi-am propus să înlătur din viața oamenilor măcar o mică parte dintre aceste „mărunțișuri" care generează deseori neplăceri mari.

— Acest elixir minunat l-ați experimentat numai pe iepuri de casă? întrebă un student practicant.

— Nu! Priviți!

Snetkov ridică mîneca și toți zăriră brațul lui bronzat cu o nuanță care dădea în portocaliu. Pielea era netedă și lucioasă.

— Puteți alege diferite nuanțe pentru bronzarea pielii? întrebă respectuos studentul.

— Bineînțeles. Am și pregătit diferite modele de culori. Lucrul acesta se poate face tot atît de ușor ca și colorarea fotografiei într-un ton sau altul, după cum dorește clientul. Imaginați-vă numai că peste cîțiva ani oamenii vor veni la medic și-și vor alege din albume nuanța pielii pe care o vor prefera. Poate că femeile vor născoci o piele „la modă", să zicem de culoarea bronzului vechi.

— Tocmai de lucrul acesta mi-e și teamă, zise chimistul zîmbind șiret. Te pomenești că într-o zi ar putea să apară moda ca femeile să aibă fețe verzi.

— Nu sînt de acord cu dumneata, ripostă Kostea. La urma urmei, moda poate fi reglementată.

Cu toate că argumentul n-a fost prea convingător, nimeni nu a încercat să-l contrazică pe Kostea. De altfel, printre cei prezenți, puțini acordau crezare invenției cu pielea cea nouă.

*

Kostea se duse la ștrand și începu s-o caute pe Olea. Iată că zări pe plajă semnul convențional: un batic multicolor flutura în vîrful unei crengi înfipte în nisip.

Olea stătea întinsă pe nisip, cu ochii pe jumătate închiși, dorind parcă să acumuleze cît mai multe raze solare. Lui Kostea i se părea că aceste raze cădeau numai pe ea și că ceilalți oameni rămîneau în umbră.

După un salut grăbit, Kostea ridică sus trusa cu care venise și se lăudă:

— Am aici ceea ce m-ai rugat. Ai să ai o piele excepțională. Bronzată și rezistentă.

Olea crezu că este o glumă și întrebă:

— Dar de ce și rezistentă? Oare ți-am cerut piele pentru pantofi?

— Olenka, nu ride. Vorbesc foarte serios. Dar să ne așezăm pe banca de colo și să-ți povestesc totul.

Olea dădu nedumerită din umeri și se îndreptă spre tufele de liliac, la umbra cărora puteai respira de arșiță.

Spre surprinderea ei, Olea văzu că nu era vorba de nici o glumă. Kostea deschise trusa și scoase din ea un obiect care semăna foarte mult cu un pistol.

— Să nu-ți fie teamă. Este o seringă pneumatică, fără ac, cu care se pot face injecții subcutanate. Lichidul va trece prin porii pielii. N-ai să simți nimic. Iepurii de casă...

Dar Olea îl întrerupse:

— N-ai suficiente animale de experiență în laborator? Să știi că nu sînt un cobai!

— Am făcut experiențe și pe mine. Privește ce frumos mi s-a bronzat mina, spuse Kostea ridicîndu-și mineca.

Socotind propunerea lui Kostea drept un capriciu al unui inventator pasionat, Olea se învoi să facă experiența. La urma urmei, ce i se putea întîmpla?

Inventatorul luă o bucățică de vată, o înmuie în spirt și șterse pe gîtul Olei o porțiune mică de piele. Apoi apropie de locul dezinfectat seringa pneumatică.

— După cum vezi, nu te-a durut de loc. Iar acum va trebui să stai culcată la soare vreo jumătate de oră.

— Dacă preparatul o să mă bronzeze cu adevărat, o să am mult timp altă culoare?

— Se înțelege! Nici ploile și nici vînturile nu vor putea șterge culoarea minunată de pe pielea ta... și ea îți va aduce mereu aminte de mine, zise Kostea încîntat.

Olea privi recunoscătoare spre Snetkov, iar apoi se uită într-o oglinjoară.

— Spune-mi, trebuie să mai aștept mult? Nu observ pînă în prezent nici o schimbare.

— Nici o grijă! Totul e în ordine. Bronzul pielii urmează să mai fie „developat".

— Developat?

— Da, aproape ca o fotografie. Uite că soarele a și început să acționeze asupra plăcii... iartă-mă, asupra feței tale. Și acum să plecăm spre laborator. Am să-ți injectez acolo un revelator special și totul va fi în regulă.

Era duminică și în laborator nu se afla nimeni. Kostea avea o cheie personală și putea intra oricînd să lucreze. Kostea încărcă pistolul-seringă cu un preparat și-l apropie de gîtul Olei. Momentul hotăritor sosise: substanța „revelatoare" se împrăștia sub piele. Trecură cîteva secunde, un minut și iată că fața Olei începu să se bronzeze abia perceptibil. Fata privi în oglindă și zîmbi mulțumită.

— Nu te grăbi să te admiri, îi zise inventatorul. Stai liniștită. Încă nu s-a terminat.

Pielea Olei căpătă o culoare cafenie deschisă. Apoi se întunecă, devenind brună... Și într-un tîrziu... se înnegri.

Kostea era buimăcit. În fața lui se afla o negresă pe chipul căreia juca straniu albul ochilor.

*

...Profesorul își scotea tocmai halatul cînd intră sora și-l anunță tulburată:

— Boris Petrovici, a venit o fată care vă roagă s-o primiți de urgență. Are fața acoperită. Se vede că i s-a întîmplat un accident.

— Bine! Poftiți-o înăuntru! zise profesorul, îmbrăcîndu-și din nou halatul.

Întorcîndu-se spre pacientă, profesorul o privi prin ochelari și rămase nedumerit. Își șterse lentilele și privi din nou. „O negresă? Ce încurcătură! Cum să mă înțeleg cu ea?" — se gîndi Boris Petrovici și întrebă:

— Do you speak english? *

— Nu vorbiți rusește? întrebă fata, spre surprinderea și mai mare a profesorului.

— Ba da... Cum să nu, dar...

— Tovarășe profesor, vă rog să mă ajutați! Uitați-vă cum arăt! Ce să mă fac?

— Iertați-mă, dar nu vă prea înțeleg... Medicina nu poate schimba culoarea pielii. Și afară de asta, este indiferent dacă omul are culoare albă sau neagră.

— Dar pînă mai adineauri am fost albă!

— Ce-ați spus?

Olea îi povesti profesorului tot ce i se întîmplase.

Boris Petrovici căzu pe gînduri și zise într-un tîrziu:

* Vorbiți englezește? (n.t.).

— In momentul de față nu vă pot spune nimic precis, dar cred că pînă la urmă va trebui să vă împăcați cu ideea că aveți pielea neagră.

— Oare nu există nici o ieșire din această situație?

— Nu vă necăjiți. In țara noastră culoarea pielii nu constituie un obstacol în muncă sau în viața de toate zilele.

— Dar trebuie să mă înțelegeți, sînt actriță!

— Hm! Atunci lucrurile stau intr-adevăr ceva mai prost. Să vorbim deschis: rolul Annei Karenina n-o să-l mai puteți interpreta. Cît privește însă pe acela al lui Othello... Dar să lăsăm gluma... Cu ce v-aș putea ajuta? Unde lucrează „inventatorul" care v-a bronzat atît de frumos?

La această întrebare nu mai primi nici un răspuns fiindcă Olea dispăruse din cabinet.

*

...Responsabilul artistic, care era și regizorul ansamblului de estradă, privi enervat la ceas și spuse:

— Nerușinare! Repetiția era fixată pentru ora 10, iar acum este 11 și tot n-o putem începe.

Deodată însă ușa se deschise și intră în sală o femeie cu voaletă neagră. Ea se îndreptă cu pași nesiguri spre regizor și se lăsă istovită într-un fotoliu chiar lîngă el.

Regizorul se ridică și intrebă:

— Cu cine am onoarea?...

Dar femeia nu răspunse nimic, doar își scoase voaleta.

— Olenka, dumneata erai?! zise regizorul răsuflînd ușurat. Dar ce-i cu această mascaradă? Stai, stai... Să știi totuși că nu-i rea ideea, ba chiar e minunată! Vom organiza un spectacol in cadrul căruia vor fi prezentate cîntecele negrilor. In partea a doua a programului vei cinta și dumneata. Bineînțeles, tot machiată in negresă. Să incepem repetiția pentru noua premieră chiar acum...

Olea cunoștea cintecele negrilor, care aveau melodii nu prea complicate, dar pătrunse de simțăminte profunde și calde. Pentru prima oară ea înțelese acum că poate interpreta tot atît de bine nu numai muzica veselă de dans, dar și cîntecele in care răsună ecoul unor mari suferințe omenești.

— N-am bănuit niciodată că ai fi in stare să pui atita suflet într-o melodie, s-o trăiești cu adevărat, îi spuse regizorul după terminarea repetiției. Este un gen nou pentru dumneata și totuși ai interpretat destul de bine. Cum de nu ți-am descoperit acest talent mai

înainte? Dar să știi, Olea, că va trebui să mai muncești. Ai cîntat bine, dar pînă la perfecțiune mai este mult...

Începu o muncă grea. Olea învăță limba engleză, studie poezia și folclorul negrilor. Citind o bună parte din timp și exersînd la pian, Olea ieșea foarte rar în oraș. De Kostea nici nu dorea să-și mai aducă aminte, dar îi era imposibil s-o facă din cauza situației în care se afla. Privindu-se în oglindă, Olea își vedea nu numai fața schimbată, ci și urma albă a frunzei de mesteacăn ce i se lipise întîmplător pe umăr în momentul în care admisese să fie un „clișeu experimental".

Snetkov o suna la telefon pe Olea, îi scria, dar totul fără nici un rezultat: fata nici să n-audă de el.

Olea spusese colegelor de la teatru că machiajul ei se face destul de greu, dar ține cîteva zile și că de aceea nu vrea să-l spele prea des.

— În felul acesta îmi trăiesc mai bine rolul, zicea ea și pe față îi apărea o umbră de tristețe.

La început, colegii au cam făcut haz de capriciul Olei, dar cu timpul s-au obișnuit s-o vadă mereu neagră. Orice om are cîte o curiozitate, își spuneau ei.

Dar iată că sosi și ziua în care ansamblul de estradă plecă în turneu prin diferite orașe ale țării. Olea era o cîntăreață foarte tînără și aproape că nimeni n-o cunoștea. Apărînd însă pe scenă, ea își dădea seama de simpatia și căldura cu care o întîmpina publicul, de parcă era într-adevăr o fată neagră care ducea dorul patriei sale îndepărtate.

Snetkov lucra într-una și aproape că nu ieșea din laboratorul său. Ca să găsească o modalitate de rezolvare a dificilei probleme, nu-și precupețea energia, experiența, cunoștințele, perseverența și entuziasmul creator.

Noua piele omenească a fost experimentată, iar calitățile ei s-au dovedit a fi excepționale. Rămînea de rezolvat în ce cantitate trebuiau dozate elementele chimice ce schimbau pigmentarea pielii, adică tocmai ceea ce l-a făcut pe inventator să comită greșeala.

Trebuia găsită modalitatea de a neutraliza intensul proces biochimic. Există doar mijloace de atenuare a negativelor negre, există procedee chimice de decolorare a țesuturilor.

Dar toate experiențele lui Snetkov nu duceau la rezultatele scontate. În laboratorul său puteau fi văzuți iepuri de casă neobișnuiți. Ei aveau blana rasă, iar pe piele multe pătrate simetrice de diferite nuanțe închise. Părea că inventatorul dorise să-și acopere animalele cu niște table de șah.

În realitate, Kostea experimenta durata de expunere. In marea lor majoritate însă, pătratele erau aproape negre şi îi aminteau în fiecare zi de prima experienţă.

În laborator apărură iepuri de casă cu ochii roşii. Lingîndu-şi blănița de un alb imaculat, ei se jucau şi făceau parcă haz de inventator: „Priveşte-ne ce curăţei sîntem!"

Snetkov încetă cu experienţele pe iepuri şi începu să le facă chiar pe sine. Se gîndea că poate structura stratului subcutanat are un rol important în stabilirea fotoemulsiei.

Kostea îşi introduse în braţ emulsia, lipi de piele un clişeu cu imaginea Olei, îl lumină şi îşi făcu apoi o injecţie subcutanată cu o substanţă revelatoare. Pe braţ apăru un desen bine conturat, care semăna cu un tatuaj artistic. Era chipul Olei. Fata privea şi zîmbea.

A doua zi însă, imaginea începu să se întunece şi se transformă la un moment dat într-o pată neagră. După cît se vede, nu se fixase.

Au fost necesare noi experienţe cu diferite soluţii de fixaj şi atenuare, în funcţie de durata de expunere şi de temperatură.

Dar iată că într-o dimineaţă inventatorul observă că nu mai are pe braţ pata cea neagră. Dispăruse.

*

...Pe zidurile caselor şi pe panourile de pavoazare puteau fi văzute afişe în care o negresă cu trăsături fine şi cu un zîmbet reţinut, plin de modestie, privea trecătorii. Se părea că fata are pielea închisă, deoarece la tipografia unde se tipărise afişul fusese folosită o culoare prea tare.

Snetkov se întorcea de la gară. El nu mai fusese niciodată în acest oraş şi venise aici pentru a-şi continua experienţele la institutul din localitate. Totul i se părea neobişnuit în oraş — şi casele noi, şi castanii, care-şi scuturau frunza, şi paniculele roşii ale florilor de toamnă.

Kostea privea afişele, citea ce spectacole se joacă şi ce turnee au întreprins teatrele din capitală.

Deodată însă valiza îi scăpă din mînă şi se deschise. Pe trotuar se împrăştiară eprubete, borcănaşe şi diferite prafuri. De pe un afiş îl privea Olea.

Astăzi la ora 8 avea loc concertul. Oare cît a mai rămas pînă atunci? Două ore, o sută douăzeci de minute.

Peste drum se vedea încă un afiş. Snetkov traversă strada. De data asta, Olea i se păru albă, ca odinioară.

Pînă la începerea spectacolului mai era timp suficient. Dar iată că vizavi observă un nou afiş. Kostea mergea în zigzag, de pe o parte

a străzii pe alta, şi se gîndea că înaintează aidoma mişcării calului pe tabla de şah. Oare va pierde această partidă? se întreba.

*

In sală nu era încă nimeni. Indărătul cortinei cineva repeta la saxofon.

Primele numere din program Kostea nici nu le privise, fiind cufundat în gînduri. Orchestra cîntase ceva, iar spectatorii aplaudau. Dar iată că fu anunţată Olea, şi întreaga sală izbucni în aplauze.

Faţa aproape neagră a actriţei de pe scenă contrasta de minune cu dantura şi rochia ei albă. Olea începu să cînte o melodie uşoară, dar plăcută despre o dimineaţă însorită şi despre susurul izvorului cristalin ce şerpuia la umbra palmierilor.

Olea a fost bisată şi rechemată de cîteva ori pe scenă. Intre timp, Kostea ajunse la cabina actriţei şi rămase în aşteptare lingă uşă.

Pe coridor izbucniră ropote de aplauze, şi Olea intră grăbită în cabină, fără să-l observe pe Snetkov.

Kostea vru să ciocăne în uşă, dar, de emoţie, degetele nu-i dădeau ascultare.

Oare va dori să stea de vorbă cu mine? Ce va zice cînd o să mă vadă? se întreba Kostea.

Intr-un tîrziu, el îşi învinse teama şi bătu încet în uşă.

— Intră... Kostea! Sînt atît de fericită! Astăzi îmi sărbătoresc ziua de naştere. Ce bine ai făcut că ai venit! Ai fost cumva şi la concert? Dar de ce taci? Ce s-a întîmplat?

— Olea, nu-mi pot veni în fire... N-am ştiut cum ai să mă primeşti. Nici n-am să te rog să mă ierţi. Sînt vinovat. A fost o greşeală de neiertat... Am o singură rugăminte: să-mi permiţi să îndrept tot ce am făcut.

— Te-am iertat de mult, şi nici nu mai este cazul să ne mai aducem aminte de cele ce s-au întîmplat. Mai mult decît atît, am să-ţi fac o destăinuire: îţi sînt recunoscătoare. Această întîmplare, care la început mă îngrijorase, mi-a ajutat mult în viaţă.

— Olea, o să-mi îndrept greşeala. Am lucrat mult şi... în sfîrşit... am găsit preparatul...

Olea se schimbă la faţă şi spuse cu o voce dojenitoare:

— Dragă prietene, te stimez foarte mult, dar crede-mă că nu mai sînt dispusă să se facă experienţe cu mine. Imi pare bine că am devenit negresă. Dacă însă faţa mea se colora într-un verde cu dungi roz, ce gen artistic ar fi trebuit să-mi aleg? Nici clovnii nu se grimează în felul acesta.

— Noul meu preparat a fost verificat de foarte multe ori. Te rog...

— Dacă vrei să-mi rămîi prieten, nu mai insista. Nu țin cîtuși de puțin să mai fiu animal de experiență. Ne-am înțeles? Iar acum să plecăm și să sărbătorim împreună ziua mea de naștere. Musafirii ne așteaptă.

Olea se spălă pe mîini, și culoarea neagră dispăru. Apoi se apropie de oglindă și începu să-și șteargă obrajii cu o bucată de vată. Trecură cîteva clipe, și Kostea rămase uimit: Olea avea fața albă.

— Nu mai înțeleg nimic. Cine ți-a dat preparatul meu atenuator?

— N-am mai avut nevoie de el. Am început treptat-treptat să mă albesc. Știi doar prea bine că și fotografiile se decolorează dacă stau prea mult timp la soare. Să-ți spun drept, îmi pare chiar rău că trebuie să mă grimez acum în fiecare zi. De altfel, am să mă gîndesc dacă n-ar fi cazul să mai fac totuși o experiență de înnegrire a pielii. Aș fi dispusă, dar cu o singură condiție: să încerci preparatul în primul rînd pe tine. Dar să știi că n-o să-ți stea prea bine fiindcă ești blond. Un negru cu păr deschis nu s-a mai pomenit. Dar de ce te uiți la mine atît de surprins?

*

...In felul acesta se termină această întîmplare pricinuită de o greșeală. In știință se mai ivesc și astfel de cazuri. Dacă greșelile ar fi lipsit cu desăvîrșire, nu m-aș fi putut lăuda cu pielea nouă obținută în laboratorul lui K. N. Snetkov.

Scriu aceste rînduri și, fără să vreau, mă uit la pielea mîinii mele, care e rezistentă și bronzată. O zgîrii cu penița și nu rămîne nici un semn.

Pe fereastră pătrunde o viespe și începe să-mi bîzîie lîngă ureche. Iat-o că mi s-a așezat pe gît. Dar nu mi-e teamă. Viespea, oricît s-ar chinui, nu va reuși să străpungă cu acul ei noul strat de protecție.

Altădată, trăind intr-o regiune unde erau foarte mulți țînțari, n-am avut nici o neplăcere din cauza lor.

De asemenea, Snetkov putea să ia în mînă scorpionii fără să se teamă că va fi mușcat.

Pielea cea nouă apără de minune organismul nu numai de soare, dar și de frig. Snetkov a făcut unui grup de sportivi de la Institutul de cultură fizică o piele nouă. Ei nu se mai temeau că ar putea degera chiar cînd afară era un ger de minus 40°.

Privesc în oglindă și mă gîndesc: ce minunată este această nouă piele! Ridurile de pe frunte și de lîngă ochi mi-au dispărut. Parcă am întinerit cu 10 ani! Iată deci în ce constă secretul tinereții eterne.

Un institut de cosmetică începu să folosească invenția lui Snetkov. Mii de femei s-au înscris pentru tratament.

Inventatorul nici nu bănuise că va avea un asemenea succes. El găsește totuși că pielea cea nouă are și defecte: ea este destul de groasă — are aproape un milimetru —, și de aceea omul nu mai roșește, întrucît nu i se văd vasele sanguine.

În cazul în care cititorul îl va întreba pe autor dacă există în realitate inventatorul Snetkov și o asemenea piele, îl voi privi în ochi și-i voi răspunde convins:

— Da, există!

După cum vedeți, autorul pare convins că și el are o asemenea piele nouă.

Tiparul: Combinatul poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)